

поліцейських; до третього блоку ввійшли засоби, що сприяють нейтралізації шкідливих факторів професійної діяльності поліцейських.

Здобувач має достатню кількість публікацій. У цих публікаціях викладено основні положення та висновки, що зроблені дисертантом у своїй роботі. Зміст та кількість публікацій за дисертаційним дослідженням повністю відповідає вимогам Міністерства освіти та науки України. Теоретичне оприлюднення наукових досліджень на конференціях та семінарах повною мірою засвідчує належну апробацію результатів. Основні положення дисертаційного дослідження відображено у 8 наукових працях, серед яких: 6 публікацій у наукових фахових виданнях України; 2 праці апробаційного характеру.

Новизна представлених теоретичних та експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень. За результатами дослідження: *уперше* обґрунтовано структуру та зміст програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських. Класифіковано засоби підготовки на три блоки: загального впливу та фізичні вправи, які впливають на спеціальну фізичну підготовку; ті, що сприяють розвитку психічних якостей та здібностей, важливих у професійній діяльності поліцейських, та ті, що сприяють нейтралізації шкідливих факторів професійної діяльності поліцейських. Інтегральним складником програми визначено внесений розділ та обсяг засобів і методів впливу на рівень психофізичної підготовленості курсантів, спрямованих на створення передумов успішного виконання функцій у межах подальшої професійної діяльності; на основі встановлення професійно значущих показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності визначено фактори успішної реалізації спеціальної фізичної підготовки майбутніх поліцейських; *удосконалено* відомості стосовно особливостей показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності майбутніх поліцейських; зміст професійно-прикладної та спеціальної фізичної підготовки в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання; *набули подальшого розвитку* наукові відомості з реалізації завдань фізичного виховання в умовах закладів вищої освіти

Наукова обґрунтованість досліджень. Ступінь обґрунтованості наукових положень та висновків сформульованих у дисертації Римика В.Р., достовірність отриманих у роботі результатів забезпечена адекватністю методів дослідження, поставленим завданням, достатньою кількістю майбутніх поліцейських, які брали участь у констатувальному та формуальному педагогічному експерименті, достовірністю отриманих результатів та коректною статистичною обробкою одержаних даних, опрацьованою, випробуваною та впровадженими авторською програмою спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських, достатньою ілюстрацією дисертаційного дослідження та глибоким аналізом науково літератури.

Достовірність результатів дослідження. Достовірність результатів дослідження забезпечувалась використанням ґрунтового аналізу наукових та матеріалів та літературних джерел, використанням адекватних методів дослідження, достатньою кількістю осіб, які приймали участь у дослідженні.

Практичний ефект роботи підтверджено актами впровадження в освітній процес Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (акт впровадження від 2023 року), ВСП «Івано-Франківського фахового коледжу фізичного виховання» Національного університету фізичного виховання і спорту України (акт впровадження від 2023 року).

Рівень виконання поставленого наукового завдання. Науковий апарат дослідження сформульовано коректно. Об'єкт і предмет дослідження адекватні меті та завданням дослідження. Так, метою дослідження є обґрунтувати програму спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських, що забезпечуватиме передумови успішного оволодіння професійною діяльністю.

Завданнями роботи визначено:

1. Узагальнити наукові підходи до формування змісту професійно-прикладної та спеціальної фізичної підготовки у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

2. Встановити особливості показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності майбутніх поліцейських.

3. Визначити структуру взаємозв'язків професійно значущих показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності майбутніх поліцейських.

4. Розробити програму спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських та експериментально перевірити її ефективність.

Оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Усвідомлення дисертантом Римиком В.Р. сутності ідеї дослідження сприяло чіткому окресленню його меж та формулювання теми, мети та завдань дослідження. Дисертантом зроблено правильний підбір методів дослідження відповідно до мети та завдань роботи. Визначення ефективності розроблених програм проведено з використанням методів математичної статистики. Сформульовані здобувачем висновки дисертаційної роботи у повній мірі відображають результати аналізу й узагальнення літературних джерел, витікають із отриманих результатів досліджень і свідчать, що поставлені у роботі завдання сприяли вирішенню важливого науково-прикладного завдання.

Відсутність порушення академічної доброчесності, фабрикації, фальсифікації у дисертації та наукових публікаціях здобувача. Проведений детальний аналіз дисертації, наукових публікацій за результатами дослідження ознак порушення академічної доброчесності, фабрикації, фальсифікації у дисертації та наукових публікаціях Римика В.Р. не виявлено.

Характеристика основних структурних елементів дисертаційної роботи.

У першому розділі «Теоретичні засади формування спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських у закладах вищої освіти правоохоронних органів» було розкрито сутність професійно-прикладної фізичної підготовки

майбутніх поліцейських, проаналізовано досвід спеціальної фізичної підготовки майбутніх працівників поліції, з'ясовано структуру та зміст спеціальної фізичної підготовки в різних силових структурах. У процесі навчання багато матеріалу залишається незасвоєним через низький вихідний рівень фізичної підготовленості курсантів-вступників. Згідно з літературними джерелами, понад 40% абітурієнтів мають низький рівень фізичної підготовленості, який з року в рік погіршується.

У другому розділі «Методи та організація дослідження» надано загальну характеристику використаних методів дослідження: теоретичний аналіз та узагальнення, педагогічне спостереження, педагогічне тестування та педагогічний експеримент, методи математичної статистики. Конкретизовано особливості в межах дослідження. Організація дослідження передбачала чотири етапи з вересня 2018 до грудня 2023 року.

У третьому розділі «Передумови формування програми спеціальної фізичної підготовки майбутніх поліцейських» висвітлено характеристику основних показників фізичного стану й фізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності та мотивації до уникнення невдач, формування психофізичних якостей майбутніх поліцейських курсантів академії внутрішніх справ. Окремим підрозділом подано результати факторного аналізу професійно значущих показників здоров'я, фізичного стану, фізичної та психофізичної підготовленості, стресостійкості й агресивності майбутніх поліцейських. Факторний аналіз професійно значущих показників допоміг звузити коло чинників та встановити основні з них, що найбільше впливають на результативні показники спеціальної фізичної підготовленості курсантів. Серед них найбільшу увагу варто приділити факторам першого рівня, а саме: фізичній підготовленості (швидкісна та спеціальна витривалість) та рівню розвитку окремих психофізичних якостей (вміння розподіляти увагу та запам'ятовування) – 0,740–0,785. Таким чином було встановлено, що подальше удосконалення спеціальної фізичної підготовки та відповідно рівня спеціальної фізичної підготовленості майбутніх поліцейських необхідно тісно пов'язувати з досягненням стійкого розвитку важливих якостей, що здебільшого проявляються в професійній діяльності. Основами подальшої зміни структури та змісту спеціальної фізичної підготовки повинні стати динаміка фізичної підготовленості, досягнення оптимального рівня стресостійкості й агресивності за умови спрямованого об'єктивного підвищення рівня психофізичних якостей курсантів.

У четвертому розділі «Програма спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських та результати перевірки її ефективності» визначено два основних блоки інформації. Перший пов'язаний з обґрунтуванням та висвітленням змісту програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських, другий – зі з'ясуванням її ефективності. Вона визначалася за змінами комплексу показників (фізичний стан, фізична підготовленість, стресостійкість, агресивність та рівень психофізичних якостей) майбутніх поліцейських за час педагогічного експерименту. Програма спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських покликана забезпечити вирішення значного кола завдань, у тому числі розвиток професійно важливих якостей і здібностей курсантів, що необхідні в сучасних умовах професійної діяльності працівників МВС. Інтегральним складником програми

визначено внесений розділ та обсяг засобів і методів впливу на рівень психофізичної підготовленості курсантів.

За час педагогічного експерименту спостерігалися позитивні зміни: у фізичному стані: індекс маси тіла досягнув середнього рівня, суттєво підвищилися показники реакції пульсу на фізичне навантаження, індекс Робінсона (на 6,42 ум.од., що складає 6,92%, $p \leq 0,05$) та аеробна витривалість (на 4,55 ml/kg/min, 11,91%). За цими показниками курсанти 6 експериментальної групи переважали курсантів контрольної групи після завершення педагогічного експерименту ($p \leq 0,05$); у фізичній підготовленості: у всіх тестах курсанти ЕГ покращили ($p \leq 0,05$) свої результати, проте лише в комплексній силовій вправі та підтягуванні на завершення педагогічного експерименту суттєво переважали курсантів контрольної групи ($p \leq 0,05$); у психічній підготовленості: за показниками агресивності низький рівень мали 73,08% та середній рівень – 23,08% курсантів експериментальної групи; за показниками стресостійкості граничний рівень мали 34,62% та високий рівень стресостійкості 50% курсантів експериментальної групи; у психофізичній підготовленості: поліпшення ($p \leq 0,05$) у курсантів ЕГ за усіма показниками: рухова пам'ять (на 1,45с, 13,69%), розумова працездатність (на 0,58 біт/с, 16,61%), розподіл та переключення уваги (на 7,38 разів, 23,53%), рухливість нервових процесів (на 13,46 разів, 5,86%), зорова оперативна та довільна пам'ять (на 1,77 бали, 48,42%).

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» проведено узагальнення результатів отриманих на різних етапах дослідження, їхнє аналіз, обговорення та зіставлення з науковими даними фахівців галузі.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

1. Представлений у анотації опис авторської програми спеціальної фізичної підготовки не дозволяє у повній мірі оцінити особливості змісту та структури запропонованого варіанту організації та проведення форм фізичної підготовки з майбутніми поліцейськими.

2. Задекларований здобувачем об'єкт дослідження значно вужчий ніж результати наукового дослідження. На нашу думку об'єктом дослідження мало б виступати – процес (система, освітній процес) підготовки майбутніх поліцейських у закладах вищої освіти МВС.

3. Пункт новизни роботи - *удосконалено* зміст професійно-прикладної та спеціальної фізичної підготовки в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання дублює перший пункт новизни де зазначено про те, що *уперше* обґрунтовано структуру та зміст програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських.

4. У підпункті 1.1 здобувач в більшості аналізує сутність особливостей професійної підготовки майбутніх поліцейських, а не професійно-прикладну фізичну підготовку. Відповідно, назва підпункту потребує корекції.

5. Потребує роз'яснення, яким чином було визначено відсоткове відношення змісту спеціальної та загальної фізичної підготовки для курсантів 4 курсу навчання, якщо у контактному експерименті не представлено дослідження даного контингенту навчального закладу. Також, на рисунку 4.1 – основні структурні елементи авторської програми відсутнє співвідношення для 4 курсу.

6. Для більш якісного представлення апробації авторської програми спеціальної фізичної підготовки бажано було представити акт впровадження із навчального закладу, який готує майбутніх поліцейських.

7. В представлених списках здобувача за темою дисертаційної роботи у анотації та додатку А відсутні електронні адреси з посиланням на наукові праці, DOI, ключові слова.

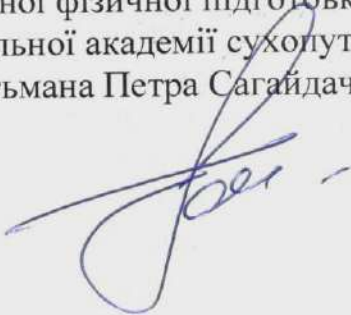
8. В дисертаційній роботі зустрічаються орфографічні, стилістичні помилки та деякі порушення в оформленні рисунків.

Висновок

Дисертаційна робота РИМИКА Владислава Романовича на тему «Спеціальна фізична підготовка зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських», є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну щодо обґрунтування структури та змісту програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських, відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами)), а її автор РИМИК Владислав Романович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

Доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
начальник кафедри фізичного виховання,
спеціальної фізичної підготовки і спорту
Національної академії сухопутних військ
імені гетьмана Петра Сагайдачного

РОМАНЧУК Сергій Вікторович

Голові Разової спеціалізованої вченої ради
4/24 Львівського державного університету
фізичної культури імені Івана Боберського,
д-р наук з фізичного виховання та спорту, професору ПТИНУ М.П.

ВІДГУК

офіційного опонента доктора наук з фізичного виховання та спорту, професора,
РОМАНЧУКА Сергій Вікторовича,
на дисертаційну роботу РИМИКА Владислава Романовича на тему
«Спеціальна фізична підготовка зі спрямованим розвитком психофізичних якостей
майбутніх поліцейських»,
подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань
01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Актуальність теми. Незважаючи на широкий спектр напрямків дослідження аспектів спеціальної фізичної підготовки працівників силових структур, дотепер не розробленою залишалася проблема підвищення обсягів підготовки, спрямованих на покращення психофізичних якостей майбутніх поліцейських, які значною мірою визначають ефективність їх подальшої професійної діяльності. Однією з таких проблем є розробка програми спеціальної фізичної підготовки майбутніх поліцейських, особливо курсантів закладів вищої освіти, на основі комплексу засобів психофізичної підготовки та набуття спеціальних навичок.

Виходячи з цього, завдання з пошуку нових підходів до професійної підготовки у закладах вищої освіти правоохоронних органів, які сприятимуть формуванню спеціальної фізичної підготовленості, розвитку психологічної стійкості та набуттю професійних навичок для майбутньої професійної діяльності є актуальною проблемою. Здобувачем обрано інноваційний та сучасний напрямок удосконалення фізичної підготовки, який спрямований на визначені найбільш ефективних засобів і методів спеціальної фізичної підготовки з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності поліцейських, зокрема підвищених вимог до рівня їх психофізичних якостей.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Дисертація робота Римика Владислава Романовича є завершеним самостійним дослідженням, яке має актуальне теоретичне та практичне значення. У ній подано вирішення актуального науково-прикладного завдання щодо обґрунтування структури та змісту програми спеціальної фізичної підготовки зі спрямованим розвитком психофізичних якостей майбутніх поліцейських. Авторська програма спрямована на створення передумов успішного виконання функцій у межах подальшої професійної діяльності та поділена нами на три блоки, а саме: у перший блок ввійшли фізичні вправи загального впливу та фізичні вправи, які впливають на спеціальну фізичну підготовку; у другий блок - фізичні вправи, що сприяють розвитку психічних якостей та здібностей, психокорекцію в професійній діяльності поліцейських; до третього блоку ввійшли засоби, що сприяють нейтралізації шкідливих факторів професійної діяльності поліцейських.